REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30.*
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiĕcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-riĭ de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de *Dumineca* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inuluĭ Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 145. Brașov, Joi 4 (17) Iulie. 1902.

Declinul și desastrul.

Ultimul period al campaniei memorandiste.

X.

N'a fost sĕ fie.

Inchegarea rêndurilor și concentrarea în sînul partidului nostru, îndată după procesul memorandului, a fost zădărnicită în mânia tuturor pornirilor celor bune. In consecență a fost paralisată și puterea de resistență a partidului în fața atentatului sĕvêrșit contra lui de către guvern. Cine e de vină?

„Cine e de vină“ — întreba ḑiarul nostru la sfîrșitul luĭ Noemv. 1894 — „că partea cea mai însemnată din aceĭ bărbațĭ, carĭ fuseseră invitațĭ de-a contribui cu luminile lor la opera de apĕrare a partidului și carĭ cu tótă bunăvoința și sinceritatea urmară apeluluĭ, ce li-s'a făcut, uitând de tóte neajunsurile din trecut, se vĕḑură de-odată din nou atacațĭ, suspiționațĭ și calumniațĭ în colónele „Tribuneĭ“ din Sibiiu? Cine e de vină, că paralel cu acéstă acțiune ḑiaristică a mers pe de lăturĭ acțiunea, ce a țîntit sĕ zădărnicéscă consultările frățescĭ inițiate la Arad și a și reușit a le zădărnici?“

Cine sĕ fi fost de vină décă nu „ciumații, carĭ făceau servicii neîmpăcaților adversarĭ ai partidului național român?“ („Tribuna“ nr. 266 din 1894.) Și carĭ puteau fi acești ciumațĭ? De sigur numai cei ce le-au stat în cale dela început „falnicilor“ și „neîntrecuților“ agențĭ ai tovărășiei „tribuniste“.

Și astăḑĭ ne reamintim cu cel mai mare disgust campania ticălósă și murdară, ce a fost întreprins'o în ajunul și după adunarea dela 28 Noemvrie 1894 ḑiarul „singur autorisat“ al comitetului în contra organului nostru, a „donchișotului și ramolitului dela Gazetă“ și în contra lui Alexandru Mocsonyi, de carĭ nu mai puteu încăpé nicăirĭ.

Au mers așa departe încât nu le-a fost rușine a afirma, că „Gazeta“ ar fi denunțat partidul român Ungurilor, că ea și nu călugărul Mangra ar fi destăinuit tot ce s'a vorbit în sfătuirile intime ținute între fruntașii românĭ la Arad. Nu s'au sfiit mai departe a afirmă, că Dr. Alex. Mocsonyi ar fi fost causa, că s'au curmat consfătuirile dela Arad.

Vasilie Mangra, pe care ai sĕi îl numiau neîntrerupt „aprigul nostru luptător“, visitase anume pe Mocsonyi, „pentru a'l consulta și totdeodata a'l angaja la o acțiune comună și solidară“. Mangra se lăuda, că a reușit a se înțelege cu Mocsonyi, care a și promis, că va lua parte la consfătuirea din Arad, și tot el striga apoi prin ḑiarele dela noi și de dincolo, că Dr. Alex. Mocsonyi în întrunirea intimă dela 14 Octomvrie ar fi ridicat cele mai marĭ dificultățĭ și ar fi causat astfel o ruptură.

Adevĕrul era, că ruptura au provocat'o cu intențiune și cu premeditare Mangra cu ai sĕi, de têmă, ca nu cumva Mocsonyi dimpreună cu ceilalțĭ bărbațĭ independențĭ ai partidului sĕ delăture într'o bună diminéță pe pretinșii moștenitorĭ ai comitetului, carĭ cu-o uimitóre îndrăsnélă își arogau dreptul de a dirige ei singurĭ destinele partidului.

E ușor de înțeles cum Vasilie Mangra a ajuns a-șĭ câștiga renumele, că ar fi scris „istoricul desbinării Românilor“ într'un șir de articulĭ publicațĭ în „Tribuna“.

Atâta le mai trebuia adversarilor neamului nostru, ca, de bine ce ei puseseră în mișcarea „acțiunea statului“ pentru nimicire partidului nostru național, sĕ vină organul „autorisat“ dela Sibiiu și sĕ se siléscă a constata, că n'a fost cu putință a stabili o înțelegere la Arad și că o ruptură mare s'a produs în sînul lui!

Așa lucrau cei ce pretextau, că nu urmăresc altă țîntă decât salvarea esistenței partidului, când, părăsind basa oraganisațiunei nóstre de partid și punêndu-se pe basa ordinului volnic și ilegal al ministrului Hieronymi, pregăteau convocarea unui meeting al alegĕtorilor noștri la Sibiiu, nu de către conducerea partidului, ci de către un numĕr óre-care de fruntașĭ românĭ.

Goluchowski la monarchul. Ministrul de esterne comun contele Agenor *Goluchowski* s'a dus la Ischl, ca sĕ raporteze Majestății Sale despre pact.

Maghiarisarea la honveḑime. Am semnalat erĭ, că ministrul de honveḑĭ br. Fejervary a dat un ucaz cu privire la maghiarisarea honveḑimei. Prin ucazul acesta ministrul dispune, ca limba de *serviciu* și de *instrucție* la honveḑime sĕ fie esclusiv cea maghiară, și limba de conversație încă sĕ fie numai limba maghiară. Interesantă este motivarea acestui ucaz, respective îndrumarea alăturată ordonanței, pentru conformare. Étă-o:

„Le este *sever oprit recruților*, carĭ înțeleg limba maghiară, tuturor *subofice-rilor și honveḑilor în serviciu, de a vorbi în altă limbă, decât în cea maghiară*. Escepție formézá numai casul, când instrucția spusă unguresce, pentru a fi înțelésă, trebue sĕ fie esplicată în limba respectivului, sĕu mai corect ḑis, sĕ fie repetită. Se întêmplă că și cei ce sciu unguresce— aḑĭ în minoritate — vorbesc în limbă strĕină, și se întêmplă astfel, că și după presentarea recruților ei vorbesc érăși în limba maternă a acestora. Prin acéstá lor (recruților) nu li-se face evident, că la trupă, la instrucție și în serviciu limba este cea maghiară și întrebuințarea ei este pretinsă. *Trebue oprit ca instructorii sĕ comunice nemijlocit cu recruții nemaghiarĭ în limba maternă a acestora.* Intrebuințarea limbei strĕine nu póte fi permisă, decât pentru esplicărĭ.“

O întórce d-l Fejervary și pe-o parte și pe alta, numai ca sĕ scótă limba maghiară triumfătóre pe întrégá linie la honveḑime.

Violarea legii. Ḑiarul „Bistritzer Zeitung“ se jăluesce, că la judecătoria din Bistriță nu se mai primesc acte în altă limbă, decât în cea maghiară. Așa s'a refusat în ḑiua de 1 Iulie o acțiune înaintată la acea judecătorie în limba germană, cu observarea, că acțiunea trebue sĕ fie tradusă în limba maghiară. Numitul ḑiar invocă § 7 din art. XLIV dela 1868, care ḑice: „Orĭ-care cetățén, în casurile când cere scutul legeĭ și sprijinul judecătoresc personal sĕu prin procură, ca acusator sĕu acusat, fără intervenția unui advocat, póte sĕ întrebuințeze, a) la judecătoria comunei sale limba sa maternă, b) la judecătoria unei alte comune, limba oficială sĕu protocolară a acelei comune, c) la judecătoria districtului sĕu limba oficială sĕu protocolară a comunei sale, d) la alte judecătorii, limba protocolară a jurisdicțiunei respective“.

Orĭ-cât de lămurit ar fi textul legii, de géba cere „B. Z.“ esecutarea ei, când sciut este, că d-l Szell a declarat, că nu va esecuta dispositiile legei dela 1868, carĭ sunt în contraḑicere cu *spiritul* ei, care presupune statul național maghiar unitar. — Esecutarea legilor? La noi o chimeră!...

In jurul lui Avram Iancu.

Fóia maghiară *„Vásárhelyi Hirado“* a scris ḑilele acestea următórele despre eroul și martirul nostru național *Avram Iancu*:

...„Istoria ne spune, cine a fost Avram *Iancu*. Tribun valah, al căruĭ *idealism* însĕ sunt siliți sĕ-l recunóscă și cei mai sanguinicĭ persecutorĭ ai luĭ. El a fost singurul bărbat revoluționar român al Ardealului, care *se înflăcăra într'adevĕr pentru libertate și scopurĭ politice mai înalte* și care bucuros a primit apelul comitetului revoluționar del[illegible] munților, ca în contra Rușilor [illegible] promoveze causa Maghiarilor, și care nicĭ când nu póte fi înșirat printre sângeroșii, nemiloșii și sĕlbatecii tribunĭ valahĭ“.

Acésta apreciare a lui Avram Iancu făcută de una din foile maghiare într'un moment de luciditate, i-a adus în furie pe kossuthiștii dela *„Fuggetlen Magyarorszag“*. Pe-o colónă întrégă acest ḑiar dă năvală asupra nemuritorului nostru erou,

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Impletitórea de scaune.

De Guy de Maupassant.

Prânḑul, ce marchisul de Bertrans obicĭnuia a-l da în fie-care an la deschiderea sesonului de vênătóre, era pe sfîrșite. Unspreḑece vênătorĭ, opt dame tinere și medicul localității ședeau în jurul mesei încărcate cu florĭ și fructe.

Conversația se învîrtia în jurul temei amorului și se deschise o mare discuție, discuția, ce vecĭnic se repetă asupra cestiunei, décă cineva póte sĕ iubéscă cu adevĕrat mai de multe-orĭ, sĕu numai odată? Se aduceau esemple despre ómenĭ, carĭ au iubit o singură dată în viĕță, dér se aduceau și alte esemple despre ómenĭ, carĭ au iubit mai de multe-orĭ și tot-d'auna cu patimă. Bărbații susțineau în general, că fie-care póte sĕ fie ispitit de acéstă patimă, întocmai ca și de o bólă, mai de multe-orĭ, și ca întotd'auna, décă împrejurările sunt nefavorabile, póte sĕ-i aducă mórtea.

Cu tóte că nu se putea combate esactitatea acestei părerĭ, femeile, a căror părere se întemeia mai mult pe poesie, de cât pe observație, susțineau totuși, că amorul, adevĕratul amor, marele amor, numai odată îl visitéză pe un muritor și că acest amor s'ar puté asemĕna cu fulgerul, ér inima, pe care a atins-o rĕmâne în urma luĭ așa de deșartă, pustiită și arsă, încât nu mai póte sĕ rĕsară într'însa nicĭ un alt sentiment mare, ba nicĭ măcar o urmă de așa ceva.

Marchisul, care iubise mult în viĕța sa, combătea acéstă părere cu multă vehemență: „Eu vĕ asigur, că cineva póte sĕ iubéscă mai de multe-orĭ cu tótă forța și cu tot sufletul: D-vóstră îmĭ aducețĭ ca dovadă, că un al doilea amor nu este posibil, istoria suferințelor unor ómenĭ, carĭ s'au omorît din amor. Eu vĕ replic la acésta, că aceĭ ómenĭ, décă n'ar fi făcut prostia, sĕ se omóre, în urma căreia șĭ-au luat posibilitatea unui al doilea amor, desigur s'ar fi vindecat. Ei ar fi început érăși din nou a iubi, de atâtea orĭ, până șĭ-ar fi dat obștescul sfîrșit. Amoresații sunt ca bețivii. Acela, care a beut odată, va mai bé. Acela, care a iubit, va mai iubi. Este o chestie de temperament.“

Doctorul fu rugat sĕ fie arbitru. Era un doctor bĕtrân din Paris, care se retrăsese la țéră. Acesta fu rugat sĕ-șĭ dea părerea.

Din pĕcate însĕ, doctorul nu avea o părere deosebită.

„Cum spunea marchisul“, luă în sfîrșit cuvêntul, „totul e chestie de temperament; eu însĕ am cunoscut un amor, care fără sĕ fi fost întrerupt o singură ḑi, a durat cincĭḑecĭ și cincĭ de anĭ și care s'a terminat odată cu mórtea“.

Marchisa își încleștă mânile. „Ce frumos! Ce vis, sĕ fii așa iubit! Ce fericire, sĕ trăiescĭ timp de cincĭ-ḑecĭ și cincĭ de anĭ în atmosfera fermecată a unei iubirĭ atât de ferbinte! Cât de vrednic de invediat a fost el, cât trebuia sĕ-șĭ binecuvinte viĕța, acela, care a fost în așa chip adorat!“

Medicul zîmbia.

„Avețĭ dreptate, dómnă marchisă“, rĕspunse el, „décă admitețĭ, că persóna aceea iubită a fost un bărbat. D-vóstrĕ îl cunóscețĭ chiar. Este domnul Chouquet, farmacistul nostru. Și ațĭ cunoscut și pe femeia, pe bĕtrâna împletitóre de scaune, care venia în fie-care an la castel. Dér sĕ vorbesc mai lămurit“.

Entusiasmul damelor dispărû de-odată și fața lor desilusionată spunea destul de clar: Ah, aceea! Ca și cum iubirea ar fi numai pentru ómenĭ rafinațĭ, eleganțĭ, carĭ la rêndul lor ar fi vrednicĭ numai de interesarea ómenilor *comme il faut*.

Medicul începû: „Inainte de asta cu treĭ lunĭ fuĭ chemat la patul de mórte al bĕtrâneĭ femei. Ea sosise cu o ḑi înainte cu căruța, ce-i servia de locuință, trasă de épa ei róibă, pe care de asemenea ațĭ vĕḑut'o, și însoțită de ceĭ doi cânĭ marĭ negri, singurii amicĭ și pazitorĭ ai ei. Preotul era deja lângă dênsa. Ea ne rugă, sĕ-i fim esecutorii testamentarĭ și pentru a ne lămurĭ mai bine asupra ultimei sale voințe, ne povesti întrégá sa biografie. Nu cunosc ceva mai ciudat și mai emoționant.

Tatăl ei era împletitor de scaune.

presentându-l în colorile cele mai negre, insultându-i în mod perfid memoria și numindu-l „bandit valah“.

Étă ce scrie între altele „F. M.“:

„Cu sentiment de rușine luăm act, că s'a aflat Maghiar și diarist maghiar în patria acésta, care se numésca idealist pe tribunul cu mânî sângeróse, scriind despre el, că s'a luptat pentru libertate și că față cu Rușii a promovat causa Maghiarilor. Cel ce a scris acésta.... nu cunósce pe Avram Iancu. Nu scie, că acest șef de bandițî valah a fost acela, care a pârjolit Zlatna, Abrudul, Roșia, Bradul și cu crudelitate a omorît pe Maghiarî în massă... Avram Iancu n'a fost idealist, ci bandit ordinar, care a visat de coróna Ardealului, până când și a pierdut mințile și ca cerșitor cu fluerul a pierit în munțî“...

Nu ne trece prin minte se apĕrăm memoria lui Avram Iancu contra acestui atac sĕlbatec și perfid. Figura eroului nostru stă atât de sus, încât n'o pot atinge veninoșii cronicarî dela foile maghiare. Faptele lui Avram Iancu, iubirea lui de adevĕrată libertate, sfântul sĕu idealism național și măreția concepțiunilor lui și a soților sĕi prefecțî și tribunî, carî la 1848/49 au luptat pentru desrobirea unui popor asuprit de vécurî, nu pot fi șterse și întunecate de nisce triștî eroi ai condeiului înmuiat în patimă și ură națională. A înfiera cu epitete de „bandit ordinar“ și „bestie valahă“ pe un erou și martir al causei libertății, este, ca se nu dicem mai mult, o lipsă totală de educație și de pudóre.

Lăsațî pe Iancu 'n pace voi micilor tiranî, nu-i turburațî cu insulte și injurii somnul ce și-l dórme în mormĕntul din Țebea, căcî tot cuvêntul vostru de hulă și ocară la adresa lui este o blasfemie.

Archiepiscopul catolic Mgr. Hornstein.

Sub titlul acesta „Cronica“ din Bucurescî dela 2 Iulie st. v. publică următorul articol:

Ex. Sa Arhiepiscopul Hornstein începe se devie insuportabil. Pe basă, „că el *nu depinde decât de guvernul din B.-Pesta și de Papa*“, nesocotesce respectul datorit autorităților române.

Un cas real petrecut sĕptĕmâna trecută la palatul archiepiscopal, probéză purtarea necorectă a acestui prelat îngâmfat.

Un portărel al tribunalului Ilfov avé sĕ-i îmâneze o notificare cu Nr. 29323 din partea d-lui Petrișor, fost profesor de limba și literatura română la școla catolică din Capitală.

D-l Petrișor fusese chemat telegrafic din Transilvania pentru ocuparea acelei catedre, adî desființată, și a funcționat dela 1883 până la suprimarea postului sĕu cu cea mai mare vrednicie și spre mulțumirea unor archiepiscopî ca Paoli, Palma, Costi, Zardetti. După suprimarea catedrei în cestiune, d-l Petrișor, deși împovărat d'o familie grea, a fost lipsit și de locuința din localul, care e *proprietatea mitropoliei române greco-catolice din Blașiu.*

Nu intrăm în detaliile acestei cestiunî asupra cărora se va pronunța tribunalul, dér insistăm asupra atitudinei revoltătóre a strĕinului păstor bisericesc. De trei-orî s'a presentat portărelul la locuința lui, spre a-i imâna notificarea Nr. 29323, și „blândul“ prelat de trei-orî i-a aruncat hârtiile pe feréstră, strigând și vociferând, că el *nu vré se scie nimic de autoritățile române*, că el depinde de guvernul din B.-Pesta (!) și de Papa dela Roma.

In urma acestui *refus personal* al lui Hornstein, agentul corpului de portărei al tribunalului de Ilfov, însoțit de comisarul de poliție al secției respective, și după încheiarea unui proces verbal, a lipit pe pórta palatului archiepiscopal notificarea de mai sus.

Ast-fel s'au petrecut lucrurile în acéstă țéră mult îngăduitóre.

Ce însemnéză nesupunerea și lipsa acésta de respect față de autoritățile țĕrei?

Orî pentru-că e catolic militant, crede dênsul, că póte sĕ-șî permită orî-ce într'o țéră ortodoxă mult răbdătóre?

Se înșélă!

Cu acéstă ocasie, ne permitem a întreba pe ministrul cultelor și instrucțiunei publice române: ce caracter mai are seminarul de sub direcțiunea Mgr Hornstein, când dela plecarea părintelui Radu și îndepărtarea d-lui Petrișor, nu mai e nicî un profesor român, care sĕ inculce în mintea seminariștilor gramatica limbei române și istoria nóstră națională?

Cu ce sentimente se vor rĕspândi mai târdiu în țéră, popi catolicî, seminariștii d'adî, când nu li se pomenesce nimic de limba și sórta acestui popor, din sudórea căruia se dă anual seminarului 20.000 de lei subvențiune, ér nesățiosul Horstein 18.000.

Dicem nesățios, căcî în timpurile acestea de crisă, numai dênsul nu e mulțumit cu 18.000 de lei, ci a mai cerut guvernului un adaus de câte-va mii, ce i-s'a refusat.

Intrebăm asemenea pe Mgr. Hornstein, din ce fondurî a ridicat palatul sĕu archiepiscopal?

Ce au devenit cei 80.000 lei lăsațî de părintele Radu? Ce au devenit celel'alte fondurî trimise dela mitropolia din Blașiu, dela episcopia din Oradea-mare, pentru înființarea unei bisericî greco catolice române în Bucurescî? Adevĕrat sĕ fie, că Mgr. Hornstein, cu dela sine putere, a deturnat acele sume dela scopul lor și a clădit cu ele palatul sĕu, care costă peste 400 mii de lei?

Așteptăm lămuriri séu cel puțin îndreptarea lucrurilor, pentru a nu fi silițî sĕ revenim și sĕ dăm detalii.

Scopul nostru este restabilirea lucrurilor și pornirea lor pe o cale dréptă, osebit insistăm a cere, ca strĕinii, orî-carî ar fi ei, sĕ ne respecte legile și autoritățile nóstre.

Décă cine-va șî-ar fi permis în țéra Monseignorului Horstein, sĕ asvîrle nisce acte oficiale pe feréstră, aduse de un agent al forței publice, care nu pĕcătuise întru nimic, ci numai 'și îndeplinea oficiul sĕu, nu sciu dĕu, chiar arhiepiscop décă ar fi fost, ce i-s'ar fi întêmplat.

Constatăm, cu durere, că și acum tot *blândețea* nóstră e de vină, fiind-că lăsăm nepedepsite asemenea fapte nesocotite.

SCIRILE DILEI.

3 (16) Iulie.

Regele Carol al României a dispus, ca suma resultată din reducerile benevole la lista Sa civilă, pe anul 1902, sĕ fie destinată pentru restaurarea mai multor bisericî istorice din țéră.

Mandatul din Cristian. In cercul Cristianului (comit. Sibiiu), devenit vacant prin mórtea dep. *Schwicker*, dupăcum anunță „Keleti Értesitö“, candidatul partidului liberal va fi *Hoór* Mór, profesor la politechnicul din Budapesta și director la fabrica Ganz. Partidul poporal săsesc încă nu scie pe cine va designa de candidat. Notăm, că în cercul Cristianului sunt *445* de alegĕtorî Românî, 353 Sașî și 4 Ungurî. Comitetul central electoral al comitatului Sibiiu a ținut erî ședință pentru fixarea terminului de alegere.

Dĕrîmarea clopotniței catedralei San-Marco. Din Veneția vine scirea, că clopotnița catedralei San-Marco din Veneția, s'a dĕrîmat. Dĕrîmarea s'a întêmplat alaltăerî diminéța la 10 óre, făcĕnd stricăciunî lojei și bibliotecei lui Sansovino, precum și unei părțî din palatul ducal. Din turn n'a mai rĕmas în picióre nicî măcar un metru. Prețiósa loje Sansovino, care avea o valóre de mai multe milióne și era unul dintre cele mai splendide monumente din lume, a dispărut în bucățî. Turnul avea înălțime de 30 metri. Intréga piață San-Marco a fost acoperită de ruine. Nu se scie nimic de sórtea clopotarului, de unde anunța incendiile și sosirea vaselor din largul mărei. Se svonesce, că și palatul ducal și biserica San-Marco sunt în pericol. Clopotnița a fost clădită acum 500 de anî. Dĕrîmarea a produs o viie emoție în întréga Italie. Ea e considerată ca o nenorocire națională. S'a deschis o subscripție universală pentru reconstruirea turnului. Ministerul de instructiune al Italiei va subscrie un milion. Consiliul comunal din Veneția a votat 500.000 lire pentru reconstruire. Banca de păstrare din Veneția a subscris de asemenea 100.000 lire. Cei pe carî sórtea i-a favorisat sĕ vadă Veneția, n'au întrelăsat de sigur sĕ visiteze monumentala catedrală și turnul. Numai din înălțimea turnului se puté orienta orî-cine asupra orașului clădit pe cele 117 insule micî. Când Napoleon cel mare a ocupat Veneția, nemuritorul beliduce s'a urcat în turn călare pe cal.

Prea multe profesóre. Ministrul instrucțiunei publice Wlassics aduce la cunoscință publică faptul, că numĕrul absolventelor de preparandii cu diplomă de profesóre s'a înmulțit așa de tare, încât cu tóte insistențele, ce se pun pe lângă dênsul, nu e în stare a plasa nicî pe a decea parte din petiționare Ministrul este espus de asemenea la multe ispite și din partea acelora, carî stăruie pentru câte un loc gratuit la internatele preparandiei. Aceste lucrurî publicate prin organul oficial „Bud. Tud.“ le anunță ministrul pentru orientarea părinților și a aspirantelor. Étă decî un numĕr înspăimêntător de proletare intelectuale, carî după atâta învĕțătură se vĕd acuma lăsate pe drumurî, căcî după-ce s'au îndulcit la carte, puține vor fi, carî sĕ aibă tăria sufletéscă a se întórce la bucătărie sĕ facă rântaș.

Pentru masa studenților din Brașov. au întrat: In loc de cunună pe sicriul regretatului Ștefan Coleșiu, oficiant superior telegrafo-postal în Craiova, dela familia reposatului, prin D-l Andrei Coleșiu, fermacist în Focșanî, *100* lei. — Priméscă pioșii donatorii cele mai vii mulțumite. *Direcțiunea școlelor gr. or. române din Brașov.*

Pentru Maghiarî și Sĕcui. La propunerea comisarului regesc pentru Sĕcui, Sandor János, ministrul de agricultură Daranyi va distribui în comitatul Têrnaveimicî galițe de rassă în valóre de 10,000 cor. prin intervenția reuniunei economice din comitatul amintit. Scopul 'este ajutorarea Sĕcuilor. — No ke tare-i minunatye!

Bătae între pangermanî și creștinî socialî. In orășelul *Eger* din Boemia s'a ținut Duminecă o adunare a partidului Germanilor estremî. In preséra adunării s'a ținut într'un restaurant o séră de recunoscință, la care au participat toțî deputații pangermanî din „Reichsrath“ și numeroșî delegațî. Creștinii socialî au profitat de ocasie pentru a-se răfui cu pangermanii. Séra o mare aglomerație de ómenî era pe piața târgușorului, strigând: „Abzug Schönerer!“ „Sĕ-i scótem din Eger!“ Demonstranții cântând imnul austriac s'au dus la restaurantul unde se aflau pangermanii și au manifestat aicî în contra lui Schönerer. Pangermanii vĕdênd acésta, au eșit pe stradă cântând „Wacht am Rein“, cântare la care creștinii socialî au rĕspuns cu „Gott erhalte“. Poliția a intervenit, însĕ păruiéla între adversarî n'a putut fi evitată. Bătaia a durat cam o jumĕtate de oră. Inainte de ciocnire deputatul *Iro* voia sĕ sfătuiéscă pe ai sĕi și pe contrarî la moderațiune, o piétră însĕ sbură spre el și l'a nimerit așa de bine, încât cădù. Rănitul fù dus la spital.

Un chelner înjunghiat. Adî diminéță pe la órele 8, calfa de pantofar Sándor Dénes s'a dus în timpul concertului musicei orășenescî în stare de beție la cafeneaua „Bellevue“, unde s'a aședat la o masă încă cu trei tovarășî, cerênd beutură. Chelnerul I. Hoffmann i-a rugat politicos, sĕ se îndepărteze, căcî, nu se cuvine sĕ facă scandal într'un așa local. Doi din cei trei au și plecat, Sándor Dénes însĕ a scos cuțitul și i-a aplicat chelnerului douĕ împunsăturî în spate și una în piept. Chelnerul grav rănit fù transportat la spital, ér atentatorul a putut fugi nesupărat. Probabil, că poliția îl va fi prins deja. Sándor este originar din comuna Egerpatak (Treiscaune).

Prințul Kastriota în Bucurescî. In curênd va sosi în Bucurescî prințul *Aladro Kastriota*, pretendent la tronul Albaniei. Sosirea lui este în legătură cu mișcarea de independență a Albaniei. Albanesii din Bucurescî fac marî pregătirî pentru primirea șefului lor.

Biblioteca Academiei Române. Din buletinul, ce d-l Bianu, bibliotecarul Academiei române a început sĕ publice lunar asupra mișcării dela acea bibliotecă, estragem următórele date de pe luna Iunie: Au fost consultate în localul biblietecei 1558 volume de către 331 cetitorî. Imprumutate acasă 51 volume la 10 cetitorî. In sala de lectură s'au aflat 1653 cărțî, 25 reviste române, 58 reviste strĕine. *Manuscripte* au fost consultate 146 de către 41 cetitorî, ér *documente* 1367 de către 24 cetitorî. Biblioteca s'a sporit în numita lună cu 283 volume și broșurî, 84 numere de reviste române, 121 strĕine, 3 atlase și hărțî, 1 stampă, 44 volume manuscrise, 3546 documente, 32 fotografii, 1 album.

Nicî-odată n'a avut un acoperiș stabil d'asupra capului. Ca copilă umbla vagabundând prin țéră cu părinții sĕi, îmbrăcată în sdrențe, negligeată, chircită.

Căruța se opria la capul satelor, lângă șanțurile șoselelor. Deshămau calul și îl lăsau sĕ pască pe marginea șanțului. Cânele dormea cu botul pe labe. Mititica avea voie a se dá de-a tumba prin érbă, în timp ce tatăl și mama cârpiau în umbra fagilor tóte scaunele rupte din sat.

In locuința lor mobilă abia se schimba o vorbă. După cele câte-va cuvinte, necesare pentru a-se înțelege, care din ei sĕ alerge pe dinaintea caselor strigând, cât îl ținea gura; „Impletitorul de scaune! Impleetitoorul de scaune!“ părinții se aședau alăturea, orî față în față unul cu altul și îșî începeau lucrul. Décă se întêmpla, ca fata sĕ se îndepărteze prea tare de ei, orî sĕ se apropie de ea vr'un băiat din sat, numai decât se audia vocea mâniósă a tatălui: „Haidi înapoi stîrpitură!“ Acestea erau singurele cuvinte, ce le audia.

După-ce se făcù mai mare, o trimiteau sĕ strîngă scaunele stricate. Cu asemenea prilejurî se întêmpla sĕ facă cunoscință câte cu un băețandru, dér acum veniau părinții noilor ei prieteni și strigau copiilor lor: „Haidețî înapoi, ticăloșilor! Sĕ nu vĕ mai vĕd stând de vorbă cu asemenea flendurî!“

Adesea-orî copiiî de pe drumurî aruncau cu pietri după ea.

Când se întêmpla sĕ o cinstéscă vr'o cocónă câte cu un gologan, îl lega bine și îl păstra.

Când se făcù de unspre-dece anî și părinții ei veniră érășî prin ținutul nostru, întêlni în dosul cimitirului pe micul Chouquet. Plângea, fiind-că un camerad îi furase douĕ jucărele. Lacrĕmile băiatului o înduioșară. Ea, sermana desmoștenită, credușe, că copiiî burghezilor sunt vecînic ferícițî și veselî. Se apropià smerită de băiat și aflându-i causa lacrĕmilor, îi puse în mână tot ce economisise, o sumă de șépte gologanî. Băiatul îi luà și îșî șterse lacrĕmile. Ea, nebună de bucurie, îșî făcù curagiu și îl sărutà, ér băiatul' ocupat tocmai cu numĕratul banilor, o lăsà sĕ-l sărute. Vĕdênd, că nu o împinge dela sine, nicî nu o bate, îl mai sărută de câte-va orî, îl cuprinse în brațele sale, și îl săruta mereu din tótă inima. Apoi fugi, par'că spĕriată de ceea-ce a făcut.

Ce se petrecea în sĕrmanul ei cap? Ținea la băiat, fiind-că jertfise pentru el tótă averea ei de cerșitóre, orî fiind-că îi dăduse prima ei sărutare de iubire? Taina, pentru-ce iubesce cine-va, este nepătrunsă la cei marî, ca și la cei micî.

Lunî întregî visa ea despre colțul dela cimitir și despre băiat. In speranța de a-l revedé, fura dela părințî, defrauda icî un gologan, colo un alt gologan, când ducea scaunele pe la case, orî când mergea sĕ cumpere de ale gurei.

Când a mai trecut pe aicî, avea adunațî doi francî, dér nu putù vedé pe fiul farmacistului, decât odată, bine îmbrăcat, în dosul giamurilor farmaciei, ședênd între douĕ clondire marî umplute cu un fluid roșu.

(Va urma).

O artistă premiată. D-şóra Honigberger, cântăréţă premiată cu medalia cea mare olandesă, anunţă, că va da un concert în sala Redutei în *ḑiua de 5 August.* D-şóra Honigberger, fiind originară din Braşov, în publicul iubitor de artă se manifestă deja de pe acuma un viu interes faţă cu concertul anunţat. Detailurĭ la timpul sĕu.

Fulgerul. Furtuna ce s'a deslănţuit ḑilele trecute în mai multe părţĭ ale ţĕrii n'a făcut pagube numai în sĕmĕnăturĭ, ci a dat prilegiu şi fulgerului de a-şĭ juca rolul în mod înspăimântător. In comuna Csantaver din comit. Baciŭ a aprins o casă, în Borsod a incendiat de asemenea casa proprietarului Geza Latinovicĭ; în Bătania din comitatul Cianad a stricat o casă; în Kajo-szentpeter din Alba-regală a aprins érăşĭ o casă; în Csetnek din comit. Gömör a omorît un om, în hotarul Tîrnăviţei din Hunedóra a omorît pe doi feciorĭ sub o salcie, în Nyir-Lugoş din comit. Sabolciu a omorît pe un păcurar, în Beneshaza din comit Zolyom a ucis de asemenea un om. In alte numeróse localităţĭ a aprins diferite edificii.

Incendiu în Erica-română. Joia trecută s'a deslănţuit şi în Ecĭca română (Torontal) o furtună grozavă, în cursul căreia a lovit trăsnetul în casa agricultorului Iosim Lupşov, care a ars total, causând pagube în valóre de aprópe 2000 coróne. Din norocire casa a fost asigurată.

In contra Bulgarilor macedonenĭ. Guvernul turcesc a luat severe mĕsurĭ în contra Bulgarilor macedonenĭ. Autorităţile au primit o iradea a Sultanulni prin care sunt învitaţĭ toţĭ cei carĭ au arme, sĕ le predea de bunăvoie, căcĭ altfel, după 15 ḑile, vor fi consideraţĭ de brigandĭ.

Ucidere şi sinucidere. In ḑiua de 13 Iulie comptabilul Heinrich Schultz, în etate de 23 anĭ, fiul unui comerciant de vinurĭ din Sibiiŭ, a dispărut dela casa părintéscă. In aceeaşĭ ḑi se observà şi dispariţia lui Mihail Maschalko în etate de 12 anĭ, fiul unui alt comerciant din Sibiiŭ. Fiindcă se întîmpla adesea orĭ, că amêndoi făceau escursiunĭ la Ocna-Sibiului, s'a credut un moment, că şi de astă dată s'au dus acolo. Unul din fraţii lui Suhultz însĕ observà alaltăerĭ, că lipsesce cheia pivniţei, Cuprins de o presupunere sinistră alérgă însoţit de un al doilea frate la uşa pivniţei, pe care o găsesce închisă pe din lăuntru. Forţându-se uşa, li s'a presentat ochilor un oribil spectacol: băiatul era culcat jos cu capul sdrobit, ér contabilul Schultz era spânzurat pe o scară, ce atêrna d'asupra unui butoiu. Schultz sdrobise întâiu capul băiatului cu un ciocan, apoi îşĭ luà singur viéţa. Gróznica crimă a comis-o Schultz într'un moment de alienaţie. Familiile celor doi tinerĭ sunt inconsolabile, mai ales însĕ Mihail Maschalko şi soţia sa Aurelia n. Pop, carĭ au perdut în băiatul lor un elev sîrguitor, care trecuse anul acesta în clasa a doua gimnasială.

Şerpe în légăn. Femeia Martonné din Bodrog-Zsadány a eşit ḑilele acestea la lucrul câmpului, luând cu sine copilul sĕu de ţîţă, pe care l'a atêrnat, într'un legănaş, de crénga unui pom. Peste puţin timp femeia aude pe copil plângênd. Femeia se duce se vadă, ce e? Când colo un şérpe se încolăcise în jurul gâtului şi îl muşcase pe copil. Peste câte-va óre copilul muri.

Socialismul şi femeile italiene. Deputatul socialist Chiesa s'a convins ḑilele acestea, că nu e bine sĕ mănâncĭ cireşe dintr'un blid cu femeile italiene. Chiesa anunţase o conferenţă în oraşul Rossiglione. S'a şi dus la faţa locului şi s'a încercat sĕ vorbéscă către popor. Ce sĕ veḑi însĕ? De câte orĭ voia sĕ deschidă vorba, se aglomerau femeile împrejurul lui şi cântau psalmi şi litanii, aşa că nu i-se audia vorba, alte femei se suiseră în clopotniţe şi trăgeau clopotele într'o dungă. Bietului Chiesa nu i-a rĕmas alta, decât sĕ-şĭ ia tălpăşita.

Grânele treerate în România până la sfêrşitul sĕptĕmânei trecute, sunt de o superióră calitate estra-ordinară, atât în colóre, cât şi în greutate. Multe din aceste grâne întrec greutatea naturală de 82 kilogr. hectolitrul şi au dat ca producţiune în multe localităţĭ, peste douĕ chile la pogon. Décă timpul frumos nu va lipsi, recoltele de grâu, sĕcară, orz şi ovĕs vor fi anul acesta cu mult superióre chiar celor din 1896. Agricultorii sunt, în parte, mulţumiţĭ de preţurile actuale, şi se semnaléză contractarea unor cantităţĭ însemnate de cereale pe basa preţurilor de lei 60—63 până la 65 chila de grâu şi lei 810—930 vagonul de ovĕs după calitate, la gărĭ.

Comisiunea pentru statorirea dării cl. III îşĭ ţine şedinţele în casa Sfatului în fie-care ḑi, începênd dela 8 óre diminéţa. Facem atenţĭ pe concetăţenii noştri a-se presenta tot-déuna la 7½ óre în casa sfatului. In 17 Iulie. Agenţii: prin case, voiajorĭ, voiajorĭ comercialĭ şi de asigurare. In 18 Iulie. Instalatorii de apăducte, Gottceberii, ţiganii musicanţĭ, musicanţii orăşănescĭ, arêndaşii de moşii. In 19 Iulie: Sculptorii, conducĕtorii de afacerĭ, ingineri antreprenorĭ, antreprisele de beton, de asfalt, scóterea gunoiului, transportarea petrişului şi transportarea de lemne, întreprinderĭ de lemnării, de cumpĕrat pădurĭ, de zidirĭ, presentărĭ ocasionale şi posiţiile supletorii.

Musica orăşenéscă va cânta de aḑĭ încolo în fie-care séră, dela 8½ începênd, la cafenéua Neustädter.

Teatru de varietăţĭ. Mâne, Joi, se încep la hotelul „Pomul verde" representaţiile teatrului de varietăţĭ anunţat deja Se vor esecuta cântece românescĭ şi dansurĭ naţionale.

Concertul Maria Demetrescu.

Aséră, după cum s'a anunţat, a avut loc în sala redutei concertul dómnei Demetrescu (Mara d'Asty). După aprecierile elogióse ale ḑiarelor italiene şi germane, din carĭ am reprodus şi noi şi ḑiarul german din localitate un neînsemnat spicilegiu, publicul se afla într'o aşteptare nerăbdătóre, curios sĕ vadă, décă succesele anunţate se vor justifica şi la Braşov? Pentru că fórte mulţĭ nu audiseră până acuma nimic despre numele distinsei cântăreţe, cu tóte că nu tocmai de mult ḑiarele artistice din Italia erau pline de laudele cele mai marĭ la adresa artistei.

Ei bine, aşteptările publicului nu numai că au fost justificate, dér au fost întrecute prin succesul desăvîrşit, ce l'a obţinut aséră celebra artistă.

Cum sĕ definim mai esact vocea dómnei d'Asty? Credem, că definiţia, a făcut'o nu se póte mai precis *„Rivista teatrale melodramatica"* din Milano, când scria la 1898: „Essa e quello, che si dice *un vero soprano leggero, dalla voce simpatica, estesissima e dalla agilità prodigiosa*".

Cuvintele acestea, pe carĭ orĭ-care Român le înţelege, aşa că ne simţim dispensaţĭ de a le traduce, s'au adeverit aséră în mĕsură deplină.

Ceea ce am audit aséră cântându-se, pentru cea mai mare parte a publicului — şi erau de faţă de aceia, carĭ au avut ocasiune a audi pe cele mai celebre primadone — a fost recordul cel mai mare, ce se póte atinge în specialitatea cântării de coloraturĭ (Coloratur gesang.)

A început cu favoritul sĕu compositor *Verdi*, cântând aria cea mare din Traviata. Publicul o asculta cu respiraţia oprită şi adevĕrate salve de aplause o recompensară. Din balcon artista fù acoperită de buchete, ér din parter i-s'a dat un fórte drăgălaş paner de florĭ.

Acelaşĭ succes l'a avut şi cu aria din „Rigoletto", cu serenada lui Schubert în fine cu tóte, dér décă m'ar întreba cineva, că afară de cele patru cântece naţionale cântate la urmă, care mĭ-a plăcut mai mult, deşi alegerea mĭ-ar veni grea, totuşĭ par'că m'aşĭ pronunţa pentru „Air de folie de Lucie" (Donizetti), în care a fost acompaniată pe flaut de d-l Ferd. *Altdorfer.*

La sfîrşitul programei era pusă „o arie română". Acéstă arie a trebuit însĕ sĕ o repete şi fiind-că aplausele nu mai voiau a înceta, ne-a mai cântat încă douĕ cântece („Mândruliţă dela munte" şi „După fragĭ şi după mure"), aşa că dintr'o arie română s'au făcut patru.

Trebue sĕ relevăm şi jocul de scenă al artistei, care, firesce, în solurile cântate n'a putut eşi aşa de bine în relief, dér totuşĭ ni-a dat o ideie despre ceea-ce póte produce într'un ansamblu, jucând un rol întreg dintr'o operă.

In locul d-lui Richter, care a fost împedecat de a acompania pe artistă, d-l profesor *Lassel* a binevoit a lua asupra sa acompaniarea şi s'a achitat cu dibăcia, pe care a dovedit'o de atâtea-orĭ acest distins maestru.

De asemenea acompaniarea cu flautul a d-lui Altdorfer a fost la înălţime.

După tóte acestea însĕ regretăm, că publicul nostru nu şĭ-a dat concursul în mĕsura, pe care ar fi meritat'o eminenta artistă. De aceea succesul concertului a fost desĕvîrşit numai în partea morală.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Iulie st. v. 1902

s'a deschis nou abonament, la care învităm pe toţĭ amicii şi sprijinitorii foiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe şése lunĭ 12 coróne, pe trei lunĭ 6 coróne, pe o lună 2 coróne.

Pentru România şi strĕinătate: Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se póte face mai uşor prin mandate postale.

ADMINISTRAŢIUNEA.

Convocărĭ.

Despărţĕmêntul XVI Sălăgean-Chioran al Asociaţiunei pentru lit. rom. şi cult. pop. român, îşĭ va ţiné adunarea sa generală în comuna *Santău* la *3 August* a. c. 8 óre a. m. cu următorul

Program: 1) Deschiderea adunării prin presid. 2) Raportul actuarului despre activitatea anuală. 3) Raportul despre starea cassei. 4) Esmiterea comisiunilor pentru censurarea raporturilor, conscrierea membrilor noi, colectarea taxelor şi referadele acelora. 5) Alegerea comitetului desp. pe un period de 2 anĭ. 6) Alegerea a doi delegaţĭ la adunarea gen. a Asoc. 7) Propunerĭ diverse. 8) Cetirea disertaţiunilor anunţate la presidiu. 9) Fixarea locului adunărei gen. viitóre. 10) Inchiderea adunărei prin presidiu.

On. membrii şi toţĭ binevoitorii părtinitorĭ a culturei poporului român sunt rugaţĭ a lua parte la acéstă adunare.

Şimleŭ, Iulie 1902.

Alimpiu Barbulovicĭ, vicariu şi direct. despărţ. *Augustin Vicaş*, actuar.

*

Reuniunea femeilor române sĕlăgene va ţiné adunarea sa generală la *3 August* a. c. 10 óre a. m. în *Santău* cu următorul

Program: 1) Deschiderea adunărei prin presidenta. 2) Raportul secretarului reuniunei. 3) Raportul dómnei casieră a reuniunei. 4) Esmiterea comisiunilor pentru censurarea raportelor, conscrierea membrilor, colectarea taxelor şi referadele acelora. 5) Propunerĭ diverse. 6) Cetirea disertaţiunilor anunţate la presidiu. 7) Fixarea locului adunărei gen. viitóre. 8) Inchiderea adunărei prin presidenţă.

Pré onoratele membre şi toţĭ protegiatorii culturei femeiei române, sunt respectuos rugaţĭ sĕ binevoiéscă a lua parte la acea adunare.

Şimleu, Iulie 1902.

Maria Cosma, presidentă. *A. Vicaş*, secretar.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 15 Iulie. Fóia banffystă „Magyar Szó" atacă violent pe Szell pe tema, că ar fi cedat în cestiunea pactului, şi ḑice că a sosit érăşĭ timpul de activitate prin fapte a lui Banffy, care s'a dovedit cel mai încarnat şovinist maghiar. „Magyar Szó" îndémnă pe Banffy sĕ se pună în fruntea oposiţiei, căcĭ şi partidul kossuthist l'ar saluta cu bucurie.

Petersburg, 15 Iulie. Regele *Victor Emanuel* a făcut aḑĭ o visită ministrului rusesc de esterne Lambsdorff şi celorlalţĭ miniştri. După prânḑul dela ambasada italiană regele a primit corpul diplomatic. Séra la 6 a sosit dimpreună cu Ţarul în Ţarskoje-Selo, unde au făcut revista gardei. In cortul imperial s'a aranjat o serenadă în onórea regelui. Mâne Miercurĭ va fi marea revistă a trupelor.

NECROLOG. Subscrişii cu adêncă durere facem cunoscută încetarea din viéţă a iubitulul nostru fiu, frate şi cumnat **Ştefan Coleşiu**, oficiant superior telegrafo postal în Craiova, care după o suferinţă grea şi îndelungată, împărtăşit fiind cu sf. Taine, şi-a dat nobilul sĕu suflet în mânile Creatorului, Vinerĭ în 28 Iunie st. v. la óra 5 p. m. în etate de 48 anĭ, în Bucurescĭ. Rĕmăşiţele pămêntescĭ ale neuitatului defunct se vor aşeḑa spre eternă odihnă în cimiteriul bisericei gr.-or. din Zĕrneştĭ Marţĭ, în 2 (15) Iulie a. c.

Zermeştĭ, în 1 Iulie v. 1902. Fie-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată! Ana St. Coleşiu, ca mamă. Andreiu, Ion, Nicolae şi Anastasia Coleşiu, ca fraţĭ şi soră. Ion Strevoiu paroch, Maria Coleşiu născ. Boiu, Aurelia Coleşiu născ. Gogonea, ca cumnat şi cumnate, unchiu, mătuşă, şi numéroşĭ nepoţĭ şi nepóte.

Diverse.

O ţeră în care nu sunt temniţe. In Islanda nu esistă poliţie. Ómenii sunt atât de cinstiţĭ, încât nu e nevoie nicĭ de păzitorĭ ai ordinei, nicĭ de locuri pentru pedepsirea criminalilor. Istoria Islandei raportéză în timp de 1000 de anĭ numai despre douĕ furturĭ. Intâiu s'au furat câte-va oi, însĕ fiind-că omul era sĕrac şi furase oile, pentru-că nu avea cu ce-şĭ hrăni familia, s'a credut că ruşinea împreunată cu descoperirea crimei e destulă pedépsă pentru dênsul. La al doilea furt s'au furat 17 oi şi fiind-că hoţul era bogat, fù condamnat sĕ plătéscă preţul oilor, apoi sĕ-şĭ vêndă tótă averea, şi sĕ plece din ţéră, décă nu vrea sĕ fie spânḑurat. Se înţelege, că hoţul a părăsit ţéra pentru tot-déuna. Incât pentru forurile judecătorescĭ, esistă şi acolo tribunale, dela carĭ se póte apela la tribunalul celor trei judecătorĭ din capitala Reykjavik, şi de aci apoi se mai póte apela la tribunalul suprem din Copenhaga, căcĭ Islanda aparţine Danemarcei.

Sosiţĭ în Braşov.

Pe ḑiua de 15 Iulie 1902.

H. Pomul verde: Feinmann. comerciant. Bucurescĭ, Dogariu, comerciant. Brăila. Anghel Teodorescu, dirigent de bancă Brăila Arzt. voiajior Sinaia. Rossmanik, funcţionar Sibiiŭ

H. Europa: Capdehou. Eger. Saros Staloc, Kübn, Făgăraş. Schlon Viena Giese Remscheid, Frigător. comerciant. Brăila căp Eliescu, Dr. Baronli, Sinaia Dinescu ajutor de grefă Brăila. D-ra Stern, Maier, comerc. Bucurescĭ

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arětat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrieri scolare.

Recompensele şi pedepsele în şcóla poporală, studiu pedagogic de *d. Darıu*, cu un adaus, 64 pag. format mare. preţul 60 banĭ, sĕ póte procura dela Tipografia A. Mureşianu, precum şi dela autor şi n di librariĭ.

Cântul în şcóla poporală de *Iulıu Pop*, învĕţător în Năsĕud. Teoriă, praxă şi cântărĭ. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Preţul 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catechetic pentru primii anĭ şcolasticĭ, ca îndreptar pentru catecheţĭ, învĕţătorĭ şi părinţĭ, prelucrat de *Basılıu Raţiu*, profesor la seminariul din Blaşiu. Preţul 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbei române, pentru şcólele inferióre, prelucrată după siste. mul fonetismului modern, de *Ioan Papiu*- Partea I. Etimologia. *Ediţiunea II.* Preţul 50 banĭ.

„Invĕţătură creştinéscă“ séu ***Catechismul mare*** pentru tinerimea greco-cat *Ediţiunea III.* (1898). Cu binecuvêntarea episcopului de odinióră al Gherlei, Ioan Alexi. Noua ediţiune a apărut cu îmbunĕtăţirĭ şi e tipărită cu ortografia cu semne. Conţine 284 pag., format 8⁰, e legată solid şi costă cor. 1.60 (cu posta cor. 1.80).

„Carte de cântece pentru tinerimea şcolară adunate şi aranjate de Ioan *Dariu*“. A apărut numai acum şi conţine: hore, marcurĭ şcolastice şi eroice, elegii, imnurĭ, şântece religióse şi alte multe soiurĭ alese din cele mai frumóse şi de cei mai vestiţĭ poeţĭ ai noştri. Costă 50 b. (plus 10 b. p.)

Legea de pensiune pentru învĕţătorii pop. din Ungaria. Preţul 44 banĭ (+ 5 b. porto.)

Oral general pentru şcóla română cu 6 clase şi cu un singur învĕţător de Georgiu Magyar. Preţul 80 b. (+ 10 b. p.)

Indreptar teoretic şi practic pentru **învĕţămêntul intuitiv** în folosul elevilor preparandialĭ, a învĕţatorilor şi a altor ómenĭ de şcólă de V. Gr. *Borgovan* prof. de pedagogie. Ediţiunea III. Preţul 2 cor. 40 banĭ (+ 10 b. p.)

Scriptologia séu modul de a nvĕţa cetitul scriind. Indreptariu pentru învĕţatorĭ la tractarea Abecedarului de Basiliu *Petri* prof. preparandial pens. Preţul cor. 2 (+ 10 b. p.)

Curs practic de limba maghiară pentru şcólele popor. rom. întocmit pe basa noului plan ministerial de învĕţ. de Ioan *Dariu* cu concursul mai multor [illegible] b-ţĭ de şcólă Partea I. pentru anul I-iu şi al II-lea de şcólă. Preţul 32 banĭ (+ 10 b. p.)

Aritmetică pentru şcólele poporale de F. E. Lurtz. Tradusă de un învĕţător după a 9 ediţie germână. Anul I şi II. de şcó ă. Numerii 1 - 10, 10—20 şi 20—100. Preţul 40 b. plus 5 b. porto.

Geografia Ungariei şi elemente del geografia generală pentru şcólele poporale de Dr. Nicolau Pop, conrector, şi profesor asesor consistorial, revĕdută şi indreptată mai ales cu prvire la date statistice de Nicolau Piţ a profesor la gim. rom. gr. or. din Braşov. Ediţiunea a şéptea (cu charta Ungariei) Preţul [illegible]0 b. plus 10 b porto.

Atragem atenţiunea cetitorilor asupra cărţilor de mai jos, carĭ se vênd cu preţurĭ reduse, ba chiar *numai pe jumĕtate, de cum s'au vêndut până acum.*

1) *Lascar Viorescu*, ***O icónă a Modovei din 1851*** de *Wilhelm de Kotzebue.* E cunoscută acéstă scriere ca o lucrare istorică de mare valóre în literatura nóstră. Conţine 268 pag. cu tipar curat şi hârtie de lux Preţul în loc de 4 c r., cum s'a vêndut până acum, este adĭ numai *2 cor.* (+ 30 banĭ porto.)

2) ***Poesii*** de *Veronica Micle*, regretata nóstră poetă. Conţine 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu *1 cor. 50 b.* (+ 10 b. porto).

3) ***Poesii complecte*** de Carol *Scrob.* Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaţilor noştri şi poesiile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Preţul s'a redus dela 4 la *2 cor.* (+ 20 b. porto).

4) ***Instrucţiunea gimnasticei*** în şcólele de băeţĭ şi de fete. Cu 57 figurĭ în text, de *D. Ionescu*, profesor de gimnastică la liceul Lazăr şi la şcóla normală de institutorĭ din Bucurescĭ. Preţ. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu sémă pentru învĕţătorĭ.

5) ***Originea monedelor*** (a banilor) de *M. C. Suţu*, o interesantă conferenţă ţinută la Ateneul Român din Bucurescĭ. In loc de 1 leu se vinde cu 50 banĭ.

6) ***Poesii*** de *F. M. Stoenescu.* Este o carte mare de 252 pag. cu esterior plăcut şi bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română şi versurile sale frumóse nu au lipsă de laudă, căcĭ se laudă de sine. In loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) ***„Vréĭ sĕ te iubéscă bărbatu?“*** Broşura cu acest titlu conţine poveţe practice serióse şi fórte potrivite pentru familiile bune. Preţul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto).

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Iulie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	121.45
Renta de corône ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$%	119.—
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	100 —
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.65
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	206.25
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	162 50
Renta de argint austr.	101.80
Renta de hârtie austr.	101.65
Renta de aur austr.	121.30
Losurĭ din 1860.	153.25
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.98
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	712.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	682.50
Napoleondorĭ	19.05
Mărcĭ imperiale germane	$117.12^1/_2$
London vista	$239.82^1/_2$
Paris vista	$95.32^1/_2$
Rente austr. 4% de corône	99.75
Note italiene	94.—

Cursul pieţei Braşov.

Din 16 Iulie n. 1902.

	Cump.		Vênd.
Bancnot rom.	18.90		18.94
Argint român.	„ 18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	„ 19.04	„	19.07
Galbenĭ	„ 11.20	„	10.30
Ruble Rusescĭ	„ 2.54	„	—.—
Mărcĭ germane	„ 117.25	„	—.—
Lire turcescĭ	„ 21.40	„	21.50
Scris .fonc. Albina 5%	101.—	„	102 —

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face orĭ şi când pe timp mai indelungat séu lunare.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Ni. I. Ciurcu** şi la **Eremias Nepoţii.**

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.